ECLI:LV:RPT:2023:0220.11520080122.2.S
Lieta Nr.11520080122
Arhīva Nr.K77-1698-23/111

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 20.februārī

Rīgas pilsētas tiesa,
tiesnese Edīte Turkopule
rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.[1] panta pirmās daļas, 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ attiecās no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes, ja to izdarījis transportlīdzekļa vadītājs, kuram nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas), un izvairījās no piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas, šādos apstākļos:

ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 28.decembra spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 180 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2021.gada 23.februārī. Papildsods nav izciests.

Neizpildot minēto tiesas nolēmumu, neizciesta papildsoda laikā, /pers. A/ 2022.gada 17.septembrī ap plkst.13.19 vadīja automašīnu *Volvo V70*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, braucot ar to atpakaļgaitā /adrese/, /pilsēta/. Pēc aizturēšanas, /pers. A/ atteicās no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1] daļa noteic, ka krimināllietas, kas nodotas tiesai paātrinātā procesa kārtībā vai izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, pirmās instances tiesā var izskatīt rakstveida procesā.

[3] Pabeidzot pirmstiesas kriminālprocesu, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 412.panta trešās daļas 4.punktam, apsūdzētais sniedza prokuroram informāciju par to, ka savu vainu inkriminēto noziegumu izdarīšanā atzīst pilnībā, izdarīto nožēlo; piekrīt iespējai krimināllietu iztiesāt bez pierādījumu pārbaudes. Apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

[4] Ar Rīgas pilsētas tiesas tiesneses 2023.gada 6.janvāra lēmumu, atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1] daļā noteiktajam, nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā, informējot procesā iesaistītās personas par viņu tiesībām 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem, norādot nolēmuma pieejamības dienu. Apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

[5] Noraidījums tiesai nav pieteikts, kā arī nav saņemti procesā iesaistīto personu iebildumi pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā.

[6] Prokurora viedoklis par apsūdzētajam piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem nav saņemts.

[7] Apsūdzētais viedokli par viņam piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem nav iesniedzis.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, novērtējusi apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, iepazinusies ar prokurores viedokli, atzīst, ka /pers. A/ darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. A/ ir atzīstams par vainīgu un sodāms par Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

[9] Tā kā pabeidzot pirmstiesas procesu, apsūdzētais savu vainu Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā atzina pilnībā un izdarīto nožēloja, pieteica lūgumu tiesā izskatīt lietu bez pierādījumu pārbaudes, kura procesuālā būtība un sekas apsūdzētajam izskaidrotas, un tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes neradās šaubas par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajās apsūdzībās, tiesa pieņēma lēmumu iztiesāt lietu Kriminālprocesa likuma 499.panta kārtībā, neveicot pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību.

Ievērojot pieņemto lēmumu – neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, tiesa atzīst, ka pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams (Kriminālprocesa likuma 527.panta trešā daļa).

[10] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu par katru no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

[10.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu /pers. A/ izdarītais Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums. Apsūdzētais ar tiešu nodomu un apzināti prettiesiskām darbībām ir apdraudējis sabiedriskās drošības intereses mehānisko transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas jomā. Arī Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums atbilstoši Krimināllikuma 7.panta trešās daļas nosacījumiem ir mazāk smags noziegums, kas vērsts pret jurisdikcijas interesēm nolēmuma izpildes jomā.

[10.2] Pārbaudot apsūdzētā personību raksturojošos datus, noskaidrots, ka /pers. A/ ir dzimis /datums/, /pilsēta/, nav deklarētās dzīvesvietas, ieguvis 10 klašu izglītību, precējies, apgādībā nepilngadīgs bērns, nestrādā.

[10.3] /pers. A/ ir administratīvi, kā arī vairākkārt kriminālatiesiski sodīts.

Apsūdzētais pēdējo reizi sodīts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 28.decembra spriedumu par Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ar piespiedu darbu uz 180 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz trīs gadiem. Spriedums stājies spēkā 2021.gada 28.februārī. Papildsods nav izciests.

Iepriekš /pers. A/ ar Daugavpils tiesas 2016.gada 12.septembra lēmumu atbrīvots no pamatsoda izciešanas, kas noteikts ar Daugavpils tiesas 2014.gada 9.oktobra lēmumu, nosacīti pirmsterminā uz 3 gadiem 3 mēnešiem un 6 dienām, piemērojot elektronisko uzraudzību uz 9 mēnešiem. Sodāmība nav dzēsta.

[11] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu un lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā noteiktos soda mērķus, it īpaši, lai sodītu vainīgo personu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un panāktu, lai apsūdzētais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, ņemot vērā katra noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un to, ka apsūdzētais iepriekš ir vairākkārt sodīts, tajā skaitā par analogu noziedzīgu nodarījumu mehānisko transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas jomā, bet neskatoties uz iepriekš piemērotajiem sodiem, tostarp brīvības atņemšanas veidā, apsūdzētais nav mainījis savu attieksmi pret likumu ievērošanu un turpina izdarīt noziedzīgus nodarījumus, /pers. A/ ir nosakāms sods par Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu un Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā. Par Krimināllikuma 262.[1] panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu piemērojams arī normas sankcijā paredzētais obligātais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana.

[11.1] Iepriekš piemērotie sodi, tostarp arī alternatīvie sodi apsūdzēto nav atturējuši no jaunu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas. Apsūdzētais jau iepriekš sodīts par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes, turklāt, vairākkārt sodīts tajā skaitā par noziedzīgiem nodarījumiem, kas vērsti pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, kā arī pret īpašumu. Tiesas ieskatā apsūdzētais klaji ignorē likumu prasības, nostādot savas intereses augstāk par sabiedrības interesēm, tādējādi demonstrējot savu nihilistisko attieksmi pret likumu ievērošanu kopumā. Tiesai nav pienākuma ikreiz noteikt vainīgajam visvieglāko likumā paredzēto sodu, piemērojot visus iespējamos labvēlīgos likuma nosacījumus (*Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018.gada 19.jūnija lēmums lietā Nr.SKK-J- 348/2018*).

[11.2] Tiesa atzīst, ka tikai apsūdzētā brīvības ierobežošana uz laiku sasniegs soda mērķi, kas, samērojot /pers. A/ tiesību aizskārumu ar sabiedriskās drošības interesēm, ir attaisnojams un pie konkrētajiem apstākļiem pieļaujams sods, kā arī atbilstošs ne vien soda represīvo, bet arī preventīvo mērķu sasniegšanai. Tādējādi, ievērojot Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas prasības, brīvības atņemšanas soda piemērošana apsūdzētajam par mazāk smagu noziegumu izdarīšanu ir atbilstoša. Izvēlētais soda veids ir adekvāts konkrēto noziedzīgo nodarījumu apstākļiem un atbilstošs /pers. A/ personībai.

[12] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru par katru noziedzīgo nodarījumu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[12.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli katrā noziedzīgajā nodarījumā atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

[12.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli katrā noziedzīgajā nodarījumā tiesa atzīst to, ka izdarītie noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

[12.3] Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

[13] Ievērojot to, ka apsūdzētajam katrā noziedzīgajā nodarījumā ir atzīts viens atbildību mīkstinošs un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, tad tiesa, ņemot vērā soda noteikšanas vispārīgos principus un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 15.punktā norādīto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams šādus apstākļus nekonstatējot, secina, ka apsūdzētajam par katru izdarīto mazāk smagu noziegumu ir nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas sods uz 2 mēnešiem.

Ievērojot Krimināllikuma 46.pantā norādītos soda noteikšanas vispārīgos principus, Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, izvērtējusi visus apstākļus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ ir noteikti atbilstoši, tiesiski, samērīgi un individualizēti sodi.

[14] Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008. gada 1. jūlija kopsapulces lēmumā „Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" sniegto rekomendāciju secinājumu 31.punktā norādīts, ja persona ir izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus, galīgajam sodam vajadzētu būt bargākam salīdzinājumā ar sodu, ko piespriež personai, kura izdarījusi vienu noziedzīgu nodarījumu. Nosakot sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, vispārējos gadījumos vajadzētu piemērot piespriesto sodu daļēju saskaitīšanu. Savukārt galīgā soda noteikšana, ietverot vieglāko sodu smagākajā, kā arī pilnīgi saskaitot piespriestos sodus, var tikt piemērota īpašos gadījumos.

Krimināllikuma 50.panta pirmā daļa noteic, ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, taisot spriedumu, nosaka sodu atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu, savukārt saskaņā ar minētā panta otro daļu, ja visi noziedzīgie nodarījumi, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir kriminālpārkāpumi vai mazāk smagi noziegumi, galīgais sods nosakāms, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Ievērojot to, ka apsūdzētais ir izdarījis divus mazāk smagus noziegumu, tad, tiesas ieskatā, nekonstatējot īpašus soda noteikšanas apstākļus, sods apsūdzētajam nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, piemērojot apsūdzētajam daļēju sodu saskaitīšanas principu.

[15] Krimināllikuma 51.panta pirmā daļa noteic, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma, bet Krimināllikuma 51.panta otrā daļa paredz, ka galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka galīgais sods apsūdzētajam nosakāms noteiktajam sodam daļēji pievienojot papildsodu, kas nav izciests pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 28.decembra sprieduma, tā kā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 28.decembra spriedumu noteikto pamatsodu – 180 piespiedu darba stundas – /pers. A/ ir izcietis. Neizciestā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – daļa uz sprieduma taisīšanas dienu ir viens gads trīs dienas.

[16] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu apsūdzētā soda terminā ieskaitāma aizturēšana no 2022.gada 17.septembra līdz 2022.gada 18.septembrim, proti, viena diena.

[17] Ar procesa virzītāja 2022.gada 18.septembra lēmumu /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums

izbraukt no valsts.

Sprieduma izpildes nolūkā līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts – atstājams negrozīts.

[18] Lietā atrodas 2022.gada 17.septembra transportlīdzekļa vadītāja medicīniskās pārbaudes protokols /Protokola numurs/ alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšanai /pers. A/ par pārbaudi, kas veido procesuālos izdevumus 70 *euro* apmērā Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 7.^{2} punkta izpratnē, un ir pamatoti piedzenami no apsūdzētā Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmās daļas kārtībā, tā kā ir konstatējams, ka uz lietas izskatīšanas brīdi šie izdevumi nav samaksāti.

[19] Viens CD disks, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – kā elektroniskais dokuments atstājams glabāšanā pie krimināllietas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 520.pantu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.^{1} daļu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.^{1} panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, /pers. A/ noteikt sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības – brīvības atņemšana uz 3 mēnešiem 20 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, šajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pievienojot neizciesto papildsodu pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 28.decembra sprieduma, /pers. A/ noteikt galīgo sodu pēc spriedumu kopības – brīvības atņemšana uz 3 mēnešiem 20 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /pers. A/ soda termiņā ieskaitīt aizturēšanu šajā lietā no 2022.gada 17.septembra līdz 2022.gada 18.septembrim (viena diena).

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts, – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Soda izciešanas termiņu /pers. A/ skaitīt no aizturēšanas dienas.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā 70 *euro* – procesuālos izdevumus, kas saistīti ar alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšanu (17.09.2022. medicīniskās pārbaudes protokols /Protokola numurs/), nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Iemaksas rekvizīti – saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, bankas kods: TRELLV22, konta numurs LV28TREL1060141011200; maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr.11520080122. Maksājuma apliecinošs dokuments jāiesniedz tiesas kancelejā.

Elektronisko dokumentu – CD disku, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – atstāt glabāšanā pie krimināllietas.

Pilno spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Pilns spriedums sagatavots un pieejams no 2023.gada 16.marta.

Tiesnese E.Turkopule